

Vilinskij, Sergej G.

Obsah

In: Vilinskij, Sergej G. *O literární činnosti M. Jev. Saltykova-Ščedrina*. Brno: Filosofická fakulta s podporou Ministerstva školství a národní osvěty, 1928, pp. [245]-246

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/118711>

Access Date: 30. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Obsah.

PŘEDMLUVA	3—4
I. RYSY OSOBNOSTI M. JEV. SALTYKOVA	5—23
O vlivech na rozvoj osobnosti M. Saltykova i o nedostatku pramenů pro úsudek o M. Saltykovu jako o spisovateli a člověku (5—9). Základní rysy povahy M. Saltykova: přímota a upřímnost (9—17), bručounství (17—18), humánnost (18—20), zájem o život společenský (20—22), vlastenecký (22), poměr k literatuře (23).	
II. M. SALTYKOV A RUSKÁ SKUTEČNOST JEHO DOBY	24—128
Zvláštnosti ruské literatury XIX. stol. (24—26). Trídění činnosti M. Saltykova na periody (26—27).	
První období (od r. 1841 do r. 1849). Charakteristika epochy (27—30). Básně a kritické články (30—31); povídky: „Rozpory“ (31—33), „Spletená záležitost“ (33—37), „Brusin“ (37—39).	
Druhé období („60. léta“). Změny v životě ruské společnosti a vliv jejich na literaturu (39—41). „Gubernské črty“ (41—50). Doba reform; poměr provinciální společnosti k reformám; vliv reform na ruský život (50—60). „Istoria odnogo goroda“ (60—63). Začátek nového období reakce, od r. 1863—64 (63—65).	
Třetí období („70. léta“). Ideové směry let 70. a zesílení politické reakce (65—69). Činnost M. Saltykova v letech 70.: posudky jeho o citu „studu“ (70), o práci pro blaho lidu (71), o lásce k lidu (72—73), o obrození temných sil (73—74), o životě soukromého občana (75) a o příčinách nových smutných zjevů (75—76). Reakční nálada obecnstva (76—81). Úpadek společenské morálky: advokáti (81—84), hrabivci (84—98), představitelé literatury (98—103).	
Čtvrté období („80. léta“): zvláštnosti této doby a obecné dojmy M. Saltykova z ní (103—112). Úsudky jeho o úpadku literatury v 80. letech (112—114) a o výtkách proti jeho vlastní činnosti (114 až 115). „Skazky“ (115—118). „Pošehonskaja starina“ (118—122).	
Závěr z přehledu literární činnosti Saltykovy: tvorba M. Saltykova jako ozvěna všech důležitých zjevů ruského života 40. až 80. let XIX. stol. (122—125). Chování se dnešní ruské společnosti k Saltykovu (125—128).	

III. VŠELIDSKÉ MOTIVY V TVORBĚ M. SALTYKOVA 128—147

Všelidské motivy v povídkách a bajkách Saltykovových (128—135). „Páni Golovlevi“ (135—146). Konečný úsudek o obecně-lidském prvku tvoření M. Saltykova (146—147).

IV. POZNÁMKY O UMĚLECKÉ STRÁNCE SPISŮ SALTYKOVOVÝCH . . 148—214

Úvodní obecné poznámky o satíře (148—152). „Schematismus tvoření“ u Saltykova (152—162). Zvláštnosti způsobu výkladu u M. Saltykova: objasnění vlastní činnosti Saltykovem čtenářům (162); ujasňování některých pojmů (163); vytváření typů (163—164). Příčiny satirického dojmu, vzbuzeného výtvořem Saltykovovými: zvláštnosti jeho smíchu (164—166), ironický tón řeči (166—167), spojení kontrastů (167—169), případy zřejmého výsměchu ze společnosti (169—170), přímé obžaloby a výpady na jednotlivé současníky (170—172), ironický poměr k jednotlivým národnostem (172—176). Jiné umělecké způsoby M. Jev. Saltykova: satira fantastická (176—179), parodie (179—180), úmyslné anachronismy (180), uvádějíci osoby (180—181), zvláštnosti jmen osob (181—185), používání jmen hrdin literárních z cizích výtvořů (185—187), užívání přísloví a pořekadel (188—191), sentence a aforismy (191—192). Smysl Saltykovův pro náležitou míru (192—193). Svéráznost jazyka Saltykova: t. zv. Ezopův jazyk (193—196); shoda jazyka a povahy jednajících osob (196—198); výrazy jazyků: kancelářského (198—200), církevně-slovanského (200—201) a národního (201—203); „slovíčka“ Saltykova (203—206). Užívání obecných názoruujících způsobů: tropů, figur atp. (206—207). Poetické formy (207—210); změny rázu a forem výkladu (210—212); vsuvky (212—213); o určení pojmu satíry (213—214).

V. M. JEV. SALTYKOV A RUSKÁ LITERATURA 215—244

Názor M. Saltykova na ruskou literaturu (215—223). Poměr ruské kritiky k Saltykovu (224—236). Místo a význam M. Saltykova v dějinách ruské literatury (236—244).